

60
ΧΡΟΝΙΑ
ΚΥΠΡΙΑΚΗ
ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
1960 - 2020

Λευκωσία, 9 Μαρτίου 2020

Α.Ε. Πρόεδρο της Δημοκρατίας
Κύριο Νίκο Αναστασιάδη
Προεδρικό Μέγαρο
Λευκωσία

Εξοχότατε κύριε Πρόεδρε,

Σε συνέχεια σχετικής πρόσκλησής σας, προς τα κοινοβουλευτικά κόμματα, επισυνάπτω **Σημείωμα του Δημοκρατικού Κόμματος, προς τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, για το Μεταναστευτικό Πρόβλημα στην Κύπρο (9 Μαρτίου 2020)**. Το Σημείωμα περιέχει:

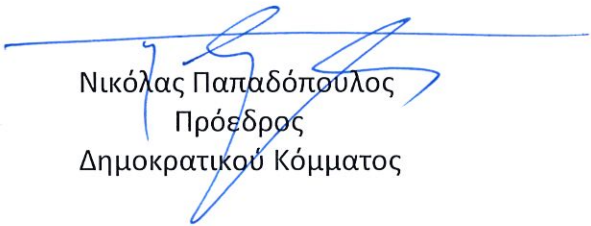
A. Σχόλια του Δημοκρατικού Κόμματος επί των εισηγήσεων κυβερνητικής πολιτικής, ημερομηνίας 4/3/2020, οι οποίες τέθηκαν προς συζήτηση στο Εθνικό Συμβούλιο, στις 6 Μαρτίου 2020,

B. Εισηγήσεις τού Δημοκρατικού Κόμματος για το όλο θέμα.

Επιπρόσθετα, επαναλαμβάνω ότι το Δημοκρατικό Κόμμα και εγώ προσωπικώς θεωρούμε το όλο θέμα εξαιρετικά σοβαρό και κρίνουμε ότι η διόγκωση του προβλήματος είναι, δυστυχώς, αποτέλεσμα παραλείψεων, λαθών, αλλά και υποβάθμισής του, από πλευράς της κυβέρνησης, τα τελευταία τρία, τουλάχιστον, χρόνια. Αναπόφευκτα, βέβαια, η προϋπάρχουσα διόγκωση, εντείνεται από τις εμφανείς κάκιστες τουρκικές προθέσεις των τελευταίων ημερών.

Σε κάθε περίπτωση, ευελπιστούμε ότι, έστω και τώρα, θα επιδειχθεί από πλευράς της κυβέρνησης η αναγκαία πολιτική βούληση για αποτελεσματική αντιμετώπιση του προβλήματος. Προς αυτή την κατεύθυνση, το Δημοκρατικό Κόμμα είναι έτοιμο να συμβάλει εποικοδομητικά, με την υπευθυνότητα και τη συνέπεια που διακρίνουν την πολιτική δράση μας.

Με εκτίμηση

Νικόλας Παπαδόπουλος
Πρόεδρος
Δημοκρατικού Κόμματος

Δημοκρατικό Κόμμα

Γρίβα Διγενή 50, 1080 Λευκωσία
Τηλ. 22873800, Φαξ, 22873801, E-mail: diko@diko.org.cy

www.diko.org.cy

A. Σχόλια του Δημοκρατικού Κόμματος επί των εισηγήσεων κυβερνητικής πολιτικής, ημερομηνίας 4/3/2020, οι οποίες τέθηκαν προς συζήτηση στο Εθνικό Συμβούλιο, στις 6 Μαρτίου 2020

1. Ενεργοποίηση του Άρθρου 78 (3) της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Το Δημοκρατικό Κόμμα εκτιμά ότι η ενεργοποίηση του συγκεκριμένου άρθρου θα επιφέρει μόνο πιθανή επιπλέον οικονομική βοήθεια στην Κυπριακή Δημοκρατία, η οποία, αν και καλοδεχούμενη, δεν αρκεί για να αντιμετωπίσει το πρόβλημα. Δυστυχώς, δεν υπάρχει καμία χώρα στην Ευρωπαϊκή Ένωση η οποία να είναι πρόθυμη σήμερα να αποδεχθεί και να επωμιστεί περισσότερους μετανάστες/πρόσφυγες, γνωρίζοντας πλέον το τεράστιο πολιτικό κυρίως κόστος που θα επιφέρει μια τέτοια κίνηση. Οποιαδήποτε ενέργεια από χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης (βλέπετε Φιλανδία, που προτίθεται να αναλάβει 175 αιτητές ασύλου από την Ελλάδα, την Κύπρο, την Ιταλία ή την Μάλτα - στην Κύπρο αναλογούν περίπου 30), γίνεται ουσιαστικά για το «θεαθήναι», καθώς πρόκειται για πολύ μικρούς αριθμούς).

2. Δυνατότητα σύντμησης της προθεσμίας καταχώρησης προσφυγής δυνάμει του Άρθρου 146 του Συντάγματος

Το Δημοκρατικό Κόμμα εκτιμά ότι, αναμφίβολα, ενδεχόμενη σύντμηση της εν λόγω προθεσμίας θα συμβάλει στην επιτάχυνση των διαδικασιών που ακολουθούν οι Αρχές του κράτους. Όμως, το θέμα αυτό είναι νομικό και συνταγματικό, για το οποίο θα πρέπει να ληφθεί υπόψη η άποψη του Γενικού Εισαγγελέα.

3. Ενδεχόμενο μαζικών απελάσεων παράνομων μεταναστών κατά το πρότυπο της Ισπανίας

Το Δημοκρατικό Κόμμα εκτιμά ότι το πρότυπο της Ισπανίας, δύσκολα μπορεί να εφαρμοστεί στην περίπτωση της Κύπρου. Αυτό που οι Ισπανικές αρχές έκαναν, ήταν να απωθήσουν πίσω στο Μαρόκο, από όπου έφτασαν, μετανάστες από το Μάλι και την Ακτή Ελεφαντοστού. Με δεδομένο ότι η μεγάλη πλειοψηφία των μεταναστών που φτάνουν στην Κύπρο, φτάνουν στις ελεύθερες περιοχές από τα κατεχόμενα και μέσω της Τουρκίας, είναι προφανές ότι οι Αρχές της Κυπριακής Δημοκρατίας δεν μπορούν να απελάσουν τους μετανάστες αυτούς πίσω στα κατεχόμενα, από τη στιγμή που το κατοχικό ψευδοκράτος δεν αναγνωρίζεται, αλλά και ούτε πίσω στην Τουρκία, από τη στιγμή που η χώρα αυτή δεν αναγνωρίζει την Κυπριακή Δημοκρατία. Άλλωστε, είναι πλέον εμφανές ότι η ίδια η Τουρκία είναι σε μεγάλο βαθμό η αυτουργός του προβλήματος. Σημειώνεται δε, ότι η ιδέα της επαναπροώθησης των μεταναστών στην χώρα προέλευσης τους, ακόμα και αν ήταν πρακτικά εφαρμόσιμη, αντίκειται στην όλη πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης, για παροχή Ασύλου.

4. Αποκλεισμός προδήλως αβάσιμων αιτήσεων ασύλου με συνοπτική διαδικασία χωρίς δικαίωμα προσφυγής σε Δικαστήριο και διαμονής στη Δημοκρατία ενδιάμεσα

Το Δημοκρατικό Κόμμα εκτιμά ότι δεν είναι εφικτός ο αποκλεισμός οποιουδήποτε προσώπου προερχόμενου από τρίτες χώρες, από το να υποβάλει αίτηση Ασύλου. Αυτό που είναι εφικτό, είναι η εξέταση αιτήσεων με συνοπτική διαδικασία. Επιπρόσθετα, το Δημοκρατικό Κόμμα εκφράζει επιφύλαξη για το εάν είναι εφικτή η στέρηση από οποιοδήποτε πρόσωπο του «δικαιώματος προσφυγής σε Δικαστήριο και διαμονή στη Δημοκρατία ενδιάμεσα», ενδεχόμενο για το οποίο χρειάζεται η άποψη του Γενικού Εισαγγελέα.

5. Ενδεχόμενο παράνομοι μετανάστες να κατηγορούνται για παράνομη είσοδο, να επιβάλλεται ποινή και μετά να εξετάζεται η αίτηση ασύλου

Το Δημοκρατικό Κόμμα κρίνει ότι ένα τέτοιο μέτρο παραβιάζει τη Σύμβαση της Γενεύης του 1951 (Βίβλος του Ασύλου), καθώς και Ευρωπαϊκές Οδηγίες επί του θέματος, στις οποίες ορίζεται ότι «κανείς δεν πρέπει να τιμωρείται μόνο και μόνο επειδή εισήλθε στο έδαφος του Κράτους παράνομα». Άλλωστε, σε πολλές περιπτώσεις, η παράνομη είσοδος είναι ο μόνος τρόπος εισδοχής ενός εν δυνάμει αιτητή ή εν δυνάμει δικαιούχου ασύλου σε μια χώρα.

6. Δυνατότητα απώθησης μαζικά παράνομων μεταναστών προτού εισέλθουν στην επικράτεια

Το Δημοκρατικό Κόμμα αναμένει να πληροφορηθεί από την κυβέρνηση και τις κρατικές υπηρεσίες τους πρακτικούς τρόπους υλοποίησης ενός τέτοιου μέτρου.

7. Εξέταση επί τόπου αιτημάτων ασύλου από Λειτουργούς της Υπηρεσίας Ασύλου

Το Δημοκρατικό Κόμμα κρίνει αυτό το μέτρο ως ορθό και θεωρεί ότι θα έπρεπε να εφαρμοστεί τουλάχιστον πριν από δύο χρόνια.

Σημείωση: Η δημοσιοποιημένη πρόθεση της κυβέρνησης για δημιουργία κλειστού κέντρου φιλοξενίας, θα πρέπει να συζητηθεί περαιτέρω. Σε κάθε περίπτωση και με επιφύλαξη της τελικής τοποθέτησης του Δημοκρατικού Κόμματος, θεωρούμε ως θεμελιώδεις προϋποθέσεις για ένα τέτοιο έργο (α) τον σχεδιασμό του στα πρότυπα του Χώρου Κράτησης Άτυπων Μεταναστών (ΧΩΚΑΜ) Μενόγειας, βάση των προτύπων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και (β) και την διοίκηση του από την Αστυνομία, όπως όλα άλλωστε τα κλειστά κέντρα. Σε αντίθετη περίπτωση, εάν δεν γίνουν οι ορθές και απαιτούμενες ενέργειες, εγείρονται σοβαρά θέματα ασφαλείας, τόσο για τους μετανάστες, όσο και για το προσωπικό του κέντρου.

B. Εισηγήσεις του Δημοκρατικού Κόμματος

Άμεσες λύσεις

1. Δημιουργία Συντονιστικού Φορέα Μετανάστευσης, Ένταξης και Ασύλου. Το γεγονός ότι μέχρι και σήμερα δεν υπάρχει συντονιστικός φορέας, κάτω από τον οποίο να λειτουργούν οι αρμόδιες για το μεταναστευτικό υπηρεσίες, δεν επιτρέπει την συντονισμένη εφαρμογή οποιασδήποτε πολιτικής και επιτρέπει την πρόκληση σύγχυσης και την απροθυμία ανάληψης ευθυνών.
2. Άμεση πρόσληψη επιπρόσθετων εξεταστών αιτημάτων ασύλου (20-30 επιπλέον) στην Υπηρεσία Ασύλου. Επιπρόσθετη στελέχωση στο Διοικητικό Δικαστήριο Διεθνούς Προστασίας (ΔΔΔΠ) και στις Υπηρεσίες Αλλοδαπών και Μετανάστευσης (ΥΑΜ), στις Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας (ΥΚΕ).
3. Επικέντρωση του ανθρώπινου δυναμικού της Υπηρεσίας Ασύλου στην εξέταση αιτημάτων ασύλου, σχεδόν αποκλειστικά, όπως έπρεπε να έχει γίνει εδώ και τουλάχιστον δύο χρόνια, αφήνοντας θέματα δευτερεύουσας σημασίας για μεταγενέστερο στάδιο, ή σε άλλα τμήματα, αρμόδια επ' αυτών. Σημειώνεται ότι η διαδικασία εξέτασης αιτημάτων ασύλου, είναι η κύρια αρμοδιότητα της Υπηρεσίας Ασύλου και η καθυστέρηση στην εξέταση των αιτημάτων Ασύλου προκαλεί αλυσιδωτά προβλήματα. Εννοείται ότι η εξέταση των αιτημάτων ασύλου θα πρέπει να συνεχίσει να γίνεται στα πλαίσια των Διεθνών Συμβάσεων, που έχει υπογράψει η Κυπριακή Δημοκρατία.
4. Εφαρμογή ταχύρρυθμης διαδικασίας, για χώρες που ΔΕΝ παράγουν ψηλά ποσοστά ατόμων που χρήζουν προστασίας και ασύλου. Τέτοιες χώρες είναι το Μπαγκλαντές, το Νεπάλ, η Ινδία, το Πακιστάν, η Σρι Λάνκα, η Γεωργία και οι Φιλιππίνες, σε πρώτο στάδιο. Σε λιγότερο βαθμό η Αίγυπτος, η Νιγηρία και άλλες. Τα στατιστικά στοιχεία δείχνουν ότι μια τέτοια διαδικασία μπορεί να βελτιώσει την κατάσταση κατά 50%. Επιπρόσθετα, η ίδια διαδικασία θα πρέπει να εφαρμοστεί και το επίπεδο του ΔΔΔΠ, ώστε να αποφευχθεί η συσσώρευση εφέσεων, που θα καθιστούσε το μέτρο αναποτελεσματικό. Το μέτρο αυτό, θα στείλει ένα ηχηρό μήνυμα στα πρόσωπα από τις εν λόγω χώρες, τα οποία έχουν πρόθεση να ταξιδέψουν στην Κύπρο. Σημειώνεται ότι η διαδικασία αυτή θα πρέπει να γίνεται σε συντονισμό με άλλες υπηρεσίες, ούτως ώστε να φτάνει μέχρι το τέλος.
5. Εφαρμογή των εθελούσιων επιστροφών προσφέροντας κίνητρα (οικονομικά ή/και άλλα). Πρόκειται για μέτρο που εφάρμοσε και η Ισπανία το 2008 μετά από μελέτη. Στο εν λόγω μέτρο, όταν εφαρμόστηκε στην Ισπανία, οι δικαιούχοι, προκειμένου να επιστρέψουν στη χώρα τους, λάμβαναν μέχρι και το 60% του ανεργειακού επιδόματος που θα δικαιούνταν για περίοδο 2 χρόνων και το οποίο, σε κάποιες περιπτώσεις, ανερχόταν στις 15 χιλιάδες ευρώ. Η μελέτη στην Ισπανία έδειξε ότι, με οικονομικούς

**Σημείωμα του Δημοκρατικού Κόμματος, προς τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας,
για το Μεταναστευτικό Πρόβλημα στην Κύπρο (9 Μαρτίου 2020)**

όρους, η επιλογή αυτή ήταν πιο συμφέρουσα για το ισπανικό κράτος, σε σύγκριση με κάθε άλλη επιλογή. Είναι πολύ πιθανό, το ίδιο να ισχύει και στην περίπτωση της Κύπρου και να αποδειχτεί, δηλαδή, ότι το κόστος επιδοτούμενων εθελούσιων επιστροφών να είναι μικρότερο από το κόστος φιλοξενίας τους στην Κύπρο, αλλά και μικρότερο από το κόστος απελάσεων (στις περιπτώσεις που αυτές είναι εφικτές).

6. Επανασχεδιασμός της φύλαξης κατά μήκος της «πράσινης γραμμής», με αξιοποίηση τόσο της σύγχρονης τεχνολογίας, όσο και του ανθρώπινου δυναμικού της Εθνικής Φρουράς, με στόχο την καλύτερη επιτήρησή της και, κατ' επέκταση, την καλύτερη προστασία των ελεύθερων περιοχών, από μετακινήσεις μεταναστών από τα κατεχόμενα.
7. Επανεξέταση της πολιτικής για τους ξένους φοιτητές και το ξένο εργατικό δυναμικό (οικιακοί βοηθοί, εργάτες και άλλοι), με θέσπιση αυστηρότερων κριτηρίων, καθώς και ρεαλιστική προσέγγιση της κατάστασης, προκειμένου να παταχθεί το φαινόμενο της σύγχρονης και εμφανώς παράνομης, οργανωμένης εμπορίας προσώπων.
8. Αξιοποίηση, στο μέγιστο δυνατό βαθμό, του Οργανισμού Frontex, μέσω περαιτέρω αναβάθμισης του ρόλου και της παρουσίας του στην περιοχή, με δεδομένο το ότι η Κύπρος αποτελεί το νοτιοανατολικότερο σύνορο της Ευρωπαϊκής Ένωσης και μια από τις πύλες εισόδου των μεταναστών/προσφύγων.

Μεσοπρόθεσμες Λύσεις

Για τα άτομα που ήδη βρίσκονται στην Κύπρο (ιδίως του κατόχους Διεθνούς Προστασίας):

1. Υποχρεωτική εκμάθηση της Ελληνικής γλώσσας και διασύνδεση της εκμάθησης με τα επιδόματα.
2. Υποχρεωτική «εθελοντική» εργασία, για όλους τους λήπτες δημοσίου βοηθήματος (Ελάχιστο Εγγυημένο Εισόδημα (Ε.Ε.Ε.), ή άλλο επίδομα από τις ΥΚΕ).
3. Αλλαγή του εκπαιδευτικού συστήματος για τα νεοεισερχόμενα παιδιά αιτητών ασύλου, έτσι ώστε η ένταξή τους στις κανονικές τάξεις να γίνεται ΜΟΝΟ μετά την πλήρη εκμάθηση της Ελληνικής γλώσσας, ώστε να μπορούν τα παιδιά αυτά να παρακολουθούν κανονικά μαθήματα στη συνέχεια.
4. Δημιουργία εξειδικευμένων ομάδων «life coaching» (είτε κάτω από τις ΥΚΕ, είτε κάτω από το νέο Συντονιστικό Φορέα), για άτομα που παίρνουν κάποιο είδος Διεθνούς Προστασίας (Προσφυγικό ή Συμπληρωματική Προστασία). Το γεγονός ότι, δεν υπάρχει σήμερα κανένα αρμόδιο τμήμα να παρακολουθεί την πρόοδο των οικογενειών αυτών, σε σειρά θεμάτων, όπως η ένταξη στην αγορά εργασίας, η εκμάθηση της Ελληνικής γλώσσας, η ένταξη στην κοινωνία, η αφομοίωση των κοινωνικών συνθηκών (social norms) της χώρας μας και άλλα, είναι αντιπαραγωγικό και λανθασμένο. Τραγικά γεγονότα, όπως η πρόσφατη δολοφονία της Σύριας γυναίκας και μητέρας 5 παιδιών από

*Σημείωμα του Δημοκρατικού Κόμματος, προς τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας,
για το Μεταναστευτικό Πρόβλημα στην Κύπρο (9 Μαρτίου 2020)*

τον σύζυγό της, καθώς και σειρά εγκλημάτων από αλλοδαπούς, ενδεχομένως να μπορούσαν να αποφευχθούν ή να μειωθούν, εάν τα εμπλεκόμενα πρόσωπα παρακολουθούσαν από κοντά, διόρθωναν ή κατάγγελλαν εγκαίρως παράνομες συμπεριφορές. Το μεσοπρόθεσμο και μακροπρόθεσμο όφελος από ένα τέτοιο μέτρο, θα είναι εξαιρετικής σημασίας για την κοινωνία. Αντίθετα, συνέχιση της παρούσας ελλιπούς πολιτικής επί του θέματος θα επιφέρει σοβαρότατες, αρνητικές συνέπειες για την κοινωνία.

5. Βελτίωση της υφιστάμενης νομοθεσίας για το Άσυλο, η οποία σήμερα παρουσιάζει πολλά κενά, τα οποία δημιουργούν επίσης πολλά προβλήματα στην εύρυθμη λειτουργία της Υπηρεσίας Ασύλου και των συναφών Τμημάτων.
6. Δημιουργία «Point System», για παραχώρηση προνομιακών καθεστώτων ή/και Κυπριακής Υπηκοότητας σε Πρόσφυγες/Μετανάστες που πραγματικά το δικαιούνται. Χώρες οι οποίες χρησιμοποιούν το συγκεκριμένο σύστημα (π.χ. Καναδάς), έχουν επωφεληθεί τα μέγιστα από ένα τέτοιο μέτρο και έχουν επιτύχει βελτίωση του ανθρώπινου δυναμικού τους και περαιτέρω οικονομική ανάπτυξή τους.
